

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Kiszámlázott árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

A földmivelési-tárca.

Debreczen, márcz. 13

Nagy érdeklődés mellett indult meg tegnap a földmivelési-tárca vitája Földmivelő állam vagyunk érezi mindenki s azért az érdeklődés legalább is érthető. Meg fogja czáfolni e tárca tárgyalása is azt a rosszindulatu híresztelést mely a hártot akár a grár, akár merkanhilitású gondolatokkal gyanusítja. Az igazi szabadelvűség nem óhajt egy egy nyomos nemzeti érdeket a másrovására sem erőszakolva fejleszteni, sem pedig elnyomni. Darányi miniszter népszerűsége, zseniállítása és csorbithatatlan szabadelvűsége méltánylatra fog találni e vita folyamán is. Ha kritik hangzik fel a párt részéről, az dicséretére válik a jog törvény és igazság lelkeket felszabadító, meggyőző és ellen nem törő szellem ellen.

A földmivelésügyi költségvetés hiven tükrözi vissza azt a rendkívüli gondosságot, a melyet Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter reszorjtjának minden ágazatára fordít. S ha ma gazdaköreinkben meg van a feltétlen bizalom mezőgazdasági politikánk czéltudatos és eredményes fejlődése iránt, ebben kiváló része van a miniszter gyakorlati érzékének, amely mindenkor megtalálja a helyes utat valamely praktikusnak, vagy hasznosnak mutatkozó czél elérésére.

Ebben a széleskörű munkásságban

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Éretlen! . . .

— Bakfis történet. —

— A „Debreczeni Hírlap” számára. —

Treu Éva után németből

Grünvald Teréz.

(Folytatás.)

Gyorsan elhatározva fölkaptam a tegnapi talált imakönyvet, jól becsaptam a könyv szekrény ajtaját és félrehuzza az ajtófüggönyt egész elfogulatlanul beléptem. „Ó néném” — kiálték és megakadtam, mintha csak most látnám meg Harrang urat. Futolagosan köszöntöttem őt és néném felé fordulva folytattam:

„Néném, — nem, hiszen ez mégsem lehet! Csakugyan a te imakönyved ez? Ez mégsem lehet!”

„Miért nem?” kérdé néném bámulva. Hirtelen megjelenésem bizonyára nem tulságosan boldogította. „Láttad, hogy magammal vittem a templomba!”

„De nem lehet, néném! Hiszen már ak-

vezérlő eszme a magyar földmivelő osztály megerősítése, menten minden oly irányzattól, a mely más gazdasági érdekkörök rovására kívánna a mezőgazdaságot fejleszteni. Az egyéni szabadság korlátozása, hátramenő eszmék portálása, sem a magyar földmivelési politika irányával, sem céljaival nem egyeznek meg. Darányi Ignác országszerte ismeretes és kipróbált szabadelvű fölfogása mellett nem is tartjuk veszedelmesnek, ha itt ott megszólal egy-egy szellemes hang. Sem a parlamentben, sem a közvéleményben nincs annak visszhangja.

A főczél a mely szemünk előtt lebeg az, hogy a magyar földbirtok-probléma megoldása a magyar nemzetnek és fajnak a létkérdése.

A tegnapi felhangzott beszédekben figyelemre méltó a mire Feilitzsch Arthur báró hívta fel a Ház figyelmét: az erdélyi kérdés.

Azok után, a miket mi ebben a nagy és messzeható kérdésben eddig irtunk s a miknek élénk és hű visszhangját hallotta a törvényhozás, nem kell bővebben indokolnunk, hogy teljesen oszttjuk Feilitzsch báró nézeteit. Nagy és mindent átfoglaló földbirtok-politika kell Erdélyben; birtokmentési és szerzési politika, a mely Erdély birtokos középosztályát regenerálja s a magyarságnak egy nagy, de, fájdalom, elapadófélben levő erőforrását újból megtereltesse.

kor 22 évvel ezelőt konfirmáltál! Nézd itt van! Lehetetlen hogy 37 éves légy! Ezt nem hihetem. Gondolta volna Ön ezt Harrang ur?”

„S miért nem gondoltam volna?” — mondá ő egész elfogulatlanul. „Soha sem jut eszembe, de tudom; miért ne hihetném tehát? Igen tisztelt kicsi kisasszonyom; nényét már sok év óta ismerem. Ifju korunkban gyakran voltunk együtt. Érdeklí talán az én korom is? 42 éves vagyok máskülönben, ki nényét látja, nem igen jön arra a gondolatra, hogy keresztelőjét kérdezze; legalább önnök és nekem ez bizonyára egész mindegy közönyös; Nemde és úgy villámlottak felém barna szemei, hogy az enyémet lekeltett sütnöm. De Renáta néném magához huzta férjemet, megsimogatta arcom és megcsókolt. En pedig kezemben a könyvvel, kimentem. A másik szobában megállapodva, mély lélegzetet vettem. Midkettő hallgatott odabenn.

Nem tudom, hogy szégyeltem-e magam tulajdonképpen! Majdnem, — azt hiszem; És mégis valami megkönnyebbülés felét éreztem. Tulajdonképpen éppen olyan jó lesz, hogy ha nagybátyám lesz is Harrang ur. 42 éves — és én 17! Tudni illik én ugyis „nem” et

Politika és szerelem. Gróf Apponyi Lajos, a magyar kir. udvarnagy ma a képviselőházban hosszabb ideig konferált Széll Kálmán miniszterelnökkel. A konferencia hír szerint Stefania főhercegnő közeli esküvőjével áll összeköttetésben.

A képviselőház bizottságaiból. A képviselőház állandó igazolási bizottsága Kubinyi Árpád elnöklésével tartott ülésében vizsgálat alá vette Cseh Ervinnek és Nasics Illésnek, a horvát-szlavon országgyűlés részéről a közös magyar országgyűlésre küldött megbízó leveleit és a mellékelt hivatalos magyar fordítás alapján meggyőződött arról, hogy a megbízólevelek a törvény rendelkezéseinek megfelelően vannak kiállítva. Ennek folytán Cseh Ervin és Nasics Illés képviselőket véglegesén igazolta. A bizottságnak erre vonatkozó jelentését Belicska Béni jegyző ma a Ház elé fogja terjeszteni. — A képviselőház zárószámadási bizottsága Fest Lajos elnöklésével szombaton ülést tartott, a melyen az állami számvevőszék részéről Dárday Sándor alelnök volt jelen. Tárgyalták az állami számvevőszék jelentéseit az 1899-ik számadási év harmadik negyedében előfordult tulajdonsokról, előirányzat nélküli kiadásokról és hitelbe ruházásokról, továbbá a Magyarországi és Horvát-Szlavonországok 1897-ik évi lezárolásáról szóló jelentéseket. Benke Gyula előadó ismertetése után a bizottság elhatározta annak javaslatba hozását, hogy a jelentéseket vegyék tudomásul s hasonló czélből a főrendiházhoz küldjék. Ezzel az az ülés véget ért.

A lippai mandátum. A lippai kerületben már megindult a választási mozgalom. A kerület szabadelvű pártja dr. Fülöp Béla temesvári ügyvédet kiállította ki képviselőjelöltnek s küldöttség által hívta meg Lippára Dr. Fülöp Blaskovics Ferenc országgyűlési

mondtam volna. Tulajdonkép nem Anna beszélt be nekem az egész dolgot, és csak most örülök, hogy tegnap az ő jelenlétében beszéltem oly barátságatlanul.

És ki tudja, hogy ha ugy elöttem térdelt volna; izgatottságomban el nem jegyzem e magam vele és csak azután lettem volna a borzasztó szerencsétlen? hugátt álltam, és mérgeződtem szégyeltem magam és mégis majdnem örültem; megint elötűntek a ködös messzeségből az ifju, ragyogó szemek melyek előbbi időben éjjelenként kísértettek, mindegy álomban.

Mintha honvágy lepott volna meg egyszerre. Haza — haza akarok el innen!

Odabenn azt gondolhatták, hogy már elmentem, mert Harrang ur ismét kezdé.

„Renáta!” — Mily szeliden, lágyan csengett! „Renáta! Kedvesem! Nekem édes és drága, mint annyi évvel ezelőt! Mi ketten tudjuk, mi jött akkor közbe, hogy miért nem volt szabad mindennek és mindennek dacára! Most az ut szabadon és nyitva áll előttünk, És cselekedetünkről csak magunknak tartozunk számot adni! Renáta! De együtt vándoroljunk keresztül ez életen? Hűségesen egy mást támogatva, míg mindketten megöregszünk?”

képviselő kíséretében meg is jelent Lippán, hol magyar, német és román nyelven tartotta meg programbeszédét számos választó előtt. Utána Blaskovics képviselő magyar és német nyelven intézett beszédet a választókhöz, s melegen ajánlotta dr. Fülöpöt. Ellenjelöltet eddig nem állítottak. Dr. Fülöp megválasztását bizonyosra veszik.

A háború.

márcz 13.

Még mindig az a hír, hogy a két burkóztársaságnak elnökei békeajánlatot tettek.

Táviratainkban mi is közöltük már, hogy az angol kormány ezt az ajánlatot csak a feltétlen meghódolás alapján hajlandó elfogadni. Hogy mi igaz e hírekben és mi nem, bajosan ellenőrizhető.

Ha igazak, úgy Angliának el kell készülnie arra, hogy a transzváli burok kétségbeesett ellentállást fognak kifejtteni, és őket semmisenem fogja meggátolhatni abban, hogy a háborúnak tulajdonképpen tárgyát, Johannesburgot és a szomszédos aranybányákat teljesen el ne pusztítsák. Mai távirataink ezt a feltevéstünkét már meg is erősítik.

Egy johannesburgi távirat szerint a transzváli kormány megtiltotta, hogy a most teljesen elárasztott bányákból a vizet kiszivattyúzzák. Ennek az intézkedésnek talán az a célja, hogy megijeszessék az angol tőkepénzeseket, a kik a transzváli aranybányák körül a legérdekeltebbek és hogy aztán ezek érvényesítsék óriási befolyásukat a londoni kormánynál egy méltányos béke kötésévé.

„Én már az is vagyok” — mondá némém halkán; úgy hallatszott, mintha könnyek fojtogatnák, különösen éreztem az utóbbi időben. Azt hittem, hogy a gyermek vonzza őnt ifju üdőségével. — 37. — 37! Ulrik! Hajam majd ősz lesz. És őn — igen jöhet egy nap, midőn megbánja tettét s ez meghaladná erőmet! Nem, Ulrik, nem az vagyok már a ki voltam. Már késő.”

Alig lélekztem. Elfedtem haragomat. Mégis mily kedves volt némém! Csak azt kívántam e pillanatban, bár ő előtte térdelne Harrang ur, Szerettem! Hogy tehettem valaha is másként? Ovatosan széthuztam az ajtó függönyt és a keskeny résen bepillantottam. Vajjon térdel-e?

Nem. Csak lehajtotta fejét hozzá — szép büszke fej volt, 42 év dacára és e pillanatban szebb volt, végigsimította szakállát és mondá: „Lásd! Itt is vannak ősz hajszálak!”

Némém nem felelt, csak csendesen rátette kezét Harrang ur karjára, könnyei lassan végigpergették arcán, de mosolygott. Akkor ő szeliden megölelte.

„Óh rég szeretett drágaságom! — Ifjuságom!” mondá halkán. „Miért kinzod magad e rémképekkel? Talán a pár ősz hajszál miatt a régi egyedüllétbe sülyedjünk? Törődünk is mi azokkal! És ha hófehér lenne is hajunk — ?” És lehajolt és lecsókolta arcáról a könnyüket.

Én azonban leeresztve a függönyt, elosontam. Nem vagyok én tolvaj, hogy az alyesmit még tovább lessem!

A harcztérről csak jelentékeny csatározások hírei érkeznének, mégis tény az, hogy Roberts marsallt a Fokgyarmaton egyre terjedő felkelés sokkal inkább gátolja operációiban, mint a hogy azt az angolok hinni szeretnék.

Kitchener Lord, az angol vezérkar főnöke ez idő szerint Victoria-Raadban van, a hol csapatait szervezi, melyekkel a nyugot-griqualdi felkelők ellen készül előnyomulni.

A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesületének közgyűlése.

— márczius 13.

Vasárnap d. e. 11 órakor tartatott meg a jogász és tisztviselő kör helyiségében a debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete.

A gyűlést Lengyel Imre egyesületi alelnök nyitotta meg, melegen emlékeztetvén meg arról, hogy Dégenfeld József gróf főispán ur az egyesület dísz elnökévé történt meg választását szíves volt elfogadni.

Előadta továbbá, hogy az egyesületi elnök Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester ur gátolva vana közgyűlésen való megjelenésen. Főlkéri végül a közgyűlés vezetésére gróf Dégenfeld József díszelnök urat.

Dégenfeld József gróf díszelnök az ülés vezetését átvevén, köszönetet nyilvánít díszelnökké történt meg választásáért s igéri hogy mint Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának egyik tisztviselője tisztviselő társai érdekeit továbbra is szívén, lelken fogja viselni. A gyűlést a jövők hitelesítésére Fodor József és Kálmáneczhey Mór egyesületi tagokat kéri fel.

Olvastatott az évi jelentés, mely szerint a tagok száma a múlt év végével 203 volt. Az alap részek száma 795 volt a lefolyt üzleti év végén. A befizetett alaprészek összege 6575 frt 28 kr volt. A segély alap összege 632 frt 80 kr. melyből 6 tag segélyezésére 160 frt adatott ki.

Kiemeli az évi jelentés, hogy Szilágyi Károly ügyvéd ur, mint néh. Kövesdy János végrendeleti végrehajtója a nevezett örök hagyó jótékonyági hagyatékából az egyesület segély alapja javára 900 koronát volt szíves juttatni.

Tartalék alap 2449 frt. 22 kr. tiszta vagyona az 1899. év végén 10137 frt 01. kr.

A múlt év folyamán az összes forgalom 46618 frt 69 kr. volt. Tiszta nyereség az elmúlt üzleti évről 277 frt 78 kr. melyre nézve javaslatba hozatik az alaprészek után 4%-os osztalék kiadása.

Egyik nagy kedvezmény gyanánt létesítette az igazgatóság a ruha beszerzési vállalatot melynél a tagok beismerése szerint minden ruhán 5—10 frt takarított meg.

A jogász és tisztviselő körnek a hivatalos helyiség díjtalan átengedéséért, annak fűtése és világításáért valamint az összes és számos közlemények díjtalanul fel vevő valamennyi hirlap szerkesztőségének jkvi. köszönetet szavaztatik.

Fábián Lajos már az igazgatóság tagjának és különösen Oláh Károly igazgatónak az egyesület érdekében kifejtett munkálkodásáért a tagok nevében köszönetét nyilvánítja.

Végül megejtetett az igazgatósági (jegyzék szerint) rendes igazgatósági pót, felügyelő bizottsági rendes és felügyelő bizottsági egy pót tag választása.

A gyűlés gróf Dégenfeld József díszelnök élteztésével 12 órakor véget ért.

Igazgatótagok: Szabó Miklós, Balogh Imre, Bárdos Géza, Beczner Frigyes, Budaházy Odón, Csath Zsigmond, Györy Kálmán, Harsányi Gusztáv, Dr. Irinyi István, Koncz Elek, Kuba Alajos, Lengyel Imre, Márk Endre, Materny Jenő, Oláh Imre, Oláh Károly, Pápay János, Papp Alajos, Simonffy Imre, Steinecz-

ker Sándor, Limmerman Gyula. Igazgatótagok: Hajdu Gyula, Kovaloczky Antal, Kursinoczky László, Bóczán Elemér, Lada Sándor, Szabó József, Dr. Horvay Róbert. Felügyelő bizottsági rendes tagok: Handtel Vilmos, Tikos József, Zily Márk. Felügyelő bizottsági póttag: B. Szilágyi Imre.

Hegedüs záróbeszéde.

— márczius 13.

A kereskedelemügyi budget általános vitáját Hegedüs Sándor miniszter nagyszabású záróbeszéde fejezte ki. A vita folyamán az új és jó eszmék egész seregét ajánlották fel a miniszternek, számos javaslatot tettek s nagy tömeg jó tanácsot adtak neki s záróbeszédében mind erre felelt a miniszter is megfontolásra ajánlotta, hogy közgazdasági viszonyaink jövő alakulásához mindenképp az alapköveket kell letennie. Mindent elölről kell kezdenie, hogy az értékes épületet felépíthesse a minden veszély ellen biztosíthassa. Nagy ékes szólással és világos beszédben mutatta be az épületköveket s bebizonyította, hogy minden felmerült eszme minden tanács, melyet adtak, minden javaslat, melyet tettek, az ő terveiben a kellő helyen van, hogy miről sem feledkezik meg, ami az ő politikájának szolgálatára lehet s minden emeltyüt mozgásba hoz, hogy a gazdasági felvirágzás a magyar állam anyagi viszonyainak fejlődését elősegítse.

A kereskedelemügyi miniszter záróbeszédét olvasni fogják az egész országban és mind azok, a kik a beszédet hallották, úgy fog a nemzet is meggyőződni, hogy nem üres szavak azok, melyeket a miniszter az ügy iránt való lelkesedéséről, kitartásáról és szeretetéről mondott.

Mert bizonyos az, hogy a miniszter e pillanatban számol azzal a hangulattal is, mely az egész országban elterjedt és amely rendkívül kedvező a hazai ipar fejlődésének. Hegedüs miniszter ne jéve le egy ütt fel tudta rázni a magyar társadalmat, a magyar ipar szolgálatába tudta azt állítani és tudott hangulatot csinálni a hazai termék iránt.

Ande csupán hangulatokkal nem lehet nagy iparpolitikát csinálni s ezért kétségkívül igen értékes tudni azt, írja a „Pester Correspondenz,” — hogy Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, áramlatoktól menten, hangulatoktól eltekintve, sziklaszilárdan áll és programját, mely Magyarország gazdasági felvirulására törekszik, minden körülmények közt meg fogja valósítani.

A bur foglyok imája.

— márcz 13.

Két hétig állotta Cronje négyezer burkatonája az angolok rettenetes ostromát.

Éhségtől, fáradságtól kinezva, a Modderfolyó partja mellett levő barlangokba rejtözve húzták meg magukat a liddit-gránátok gyilkos tüze ellen, s még annyi idejük sem volt, hogy halotaikat eltemessék.

Az angolok gyilkos ölése mind szűk ebb tere szorította őket, s végre bekövetkezett a kikerülhetetlen kapituláció és utána a fogság. Az angoloknak kényelmetlen volt négyezer emberre felügyelni, elküldték tehát az egész csapatot a Fokvárosba.

A Modder-folyó partján hosszú vonatok piszkos vagonjaiba zsúfoltak négyezer bur katonát.

Elszorult szívvel, a bosszu és lemondás fájdalmas érzésével vetettek még egy tekintet dicőségük, élet halálküzdelmük történelmi színhelyére s mikor a lomha vonat lassan megindult, a bur foglyok: vének és fiatalok, asszonyok és gyerékek, bucsuzni kezdtek országuktól, melyet ők miveltek, ők munkáltak s mely az ő tulajdonok volt annyi éven át, s mely, mire viszontlátják, talán már nem lesz az övék, s nem lesz a szabadság hazája többé.

Négyezer torokból egyszerre felhangzott a burok himnusza: a Mindenhatóhoz fordultak, hazájukért irgalmat esdekelve. S a zakatoló gép lármájába belevegyült ezernyi vallásos ember fohásza, a fájdalmas bucsu hangja, mely végigszállott a mindjobban elmaradó hegyeken, völgyeken, s a vérrel áztatott csatatereken.

Es mintha az angol katonák érezték volna, hogy erre a zengő bucsusóra nekik is válaszolniuk kell: hirtelen rázendítettek a *God save the Queen-re* (az angyalok néphimnuszára, mely így kezdődik: Isten, óvd a királyodt.)

Ahol még csak pár órával előbb fülsiketítő ágyuzástól visszhangzott a vidék, ott, ime, a burok vallásos, fájdalmas éneke s az angol himnusz lelkes melódiája egyidőben tört fel a levegőbe

Udvari hírek.

A szultán leányának szökése. Konstantinápolyból jött ez a hír, hogy Hadidzse, a szultán leánya, Hanum Nigjar-ral, a híres török költőnővel és Hamed Riza bey nővérel együtt Európába szökött. Mind a hárman tagjai voltak a Vatan ifju-török-egylet végrehajtó bizottságának. Hanum Nigjar leánya a magyar származású Osman basának, a ki néhány év előtt Budapesten is járt. A szultánt nagyon megrendítette leányának szökése és azóta valósággal vigasztalhatatlan.

A legifjabb savoyai. Turinból jelentik, hogy Heléna hercegnő, az ausztrai herceg neje, tegnapelőtt este egy fiugyermeknek adott életet. A legifjabb savoyai herceg neve Aimone lesz. A keresztelőt valószínűleg e hó 14-én tartják med nagy ünnepélyességgel. Tanuk a turini gróf és Besozzi tábornok lesznek. A születést Gianotti gróf közölte hivatalosan a diplomáciai kar tagjaival.

Rómából jött hírek szerint, Pelloux miniszterelnök és Saracco, a szenátus elnöke, miután a királyi tanácskoztak, ma délután Turinba utaztak a keresztelőre.

József Ágost főherceg Rómában. Több bécsi és budapesti lap azt írja, hogy Ferencz Ferdinánd főherceg Burián gróf álnév alatt Rómában tartózkodik. Később ismét az írták, hogy nem Ferencz Ferdinánd, hanem József főherceg van Rómában, azonban ez a hír sem igaz. Fiuméből ugyanis azt írják, hogy József főherceg ki sem mozdult onnan és nagy kedvvel gondolja a Villa Giuseppe tündérvirtéjében az ő saját tenyésztésű magyar pálmáit.

Ellenben fia, József Ágost főherceg, a ki üdülés céljából Tuniszba utazott neje,

Augusztia főhercegnő és Libits jószágkormányzó kíséretében egy napot töltött Rómában. Turista-uton lévén, inkognitóban tartózkodott úgy Rómában, mint a többi városban a hol pihenőt tartott.

Egyről-másról.

Leánykák ideáljai.

Egy angol tanítónő, statisztikát állított össze a kis leánykák ideáljairól.

1000 tanítványát kérdezte meg, hogy mi az ideálja. Ez leánykák közül 600 a kézművesosztályból való volt és 400 az előkelő osztályból. A munkásosztály gyermekei többnyire játékszerek és jó ételek után vágyódtak, míg az előkelő osztálybeliek nagyobb részt ékszert és kerékpárt kívántak. Az alsóbb iskolák gyermekeinek 12 perzentre zongorát kívánt.

A magasabb iskolák tanulóinak 47 perzentje az állatokat vallotta ideáljának; az alsóbb iskolákban csak 8 perzentnek volt meg ez a kívánsága. Egészséget, tudományt, szépséget és javakat az előkelő osztályból sokkal többen óhajtottak, mint az alacsonyabb társadalmi osztályokból.

Csak igen ritkán kívánta valamelyik a kicsinyek közül, hogy jó ember váljék belőle.

E tekintetben két kis leányka adta a legkielégítőbb feleletet, kik azt erősítették, hogy ők bizony mindig jók akarnak lenni. Sajátságos dolog, hogy a leánykák közül senki sem akart szömek lenni.

Mikor miss Joung az utazási kérdést pendítette meg, a leánykák tulnyomó része világlakandor akart lenni. Különösen a 15 éves leányok 76 perzentje adott kifejezést annak a kíváncsiságának, hogy igen szeretne valamit látni a világból.

Egy leányka oly bátor volt, hogy élete céljául az északsarki utazást tűzte ki magának, egy másik meg éppenséggel oda akart utazni, hol „ember még nem járt.” Hivatás tekintetében igen sokan a művészi pályát választották. E tekintetben némelyik igen elvetette a sulykot. Sokan olyan írók akartak lenni, mint Shakespeare, mások úgy akartak tudni komponálni, mint Händel és Mendelssohn. Csak egynek akadt szerényebb kívánsága, mert ő megelégedett azzal, hogy zeneművet első látásra szeretne lejátszani.

A herceg örököse.

Tiszthelyettes, matróz, színész.

Vissza a börtönbe.

Debreczen, márczius 13.

Már ebből az ötödösörös czimből is az tűnik ki, hogy nem mindennapi szélhámos az a Dörner, helyesebben D o r n e r Jenő, a kőről már megirtuk, hogy magát Colonne herceg örökösének adta ki. Nagyváradon a mult héten elfogták Müller czukrásznál, éppen a mikor egy kis pénzszerzési kalandba kezdett volna.

Erről a szélhámosról érdekes dolgokat közöl velünk egyik ismerősünk:

Dörner Jenő esete meglehetősen széles körökben keltett érdeklődést; előkelő családból való szerencsétlen fiu, kinek eltévelyedését sokan sajnálják, jóra való rokonságára való tekintetből is.

Dörner nyugalmazott százados fia volt. A flut katonának szánta, tiszthelyettes lett

belőle s eddig nem is igen volt ellene kifogás.

Tiszthelyettes korában rossz társaságba keveredett. Bajtársai visszaéltek a hülyeségig menő könnyelműségével, az Orfeumok egyik állandó alakja válnak. Az ilyen állandó alakok életrendje aztán előrelátható: közbelépnek az ösmeretes pénzgénekek, a kik előbb a saját nevét kéri a váltóra, aztán válogatásabbak lesznek és a váltóra kerül a könnyelmű fiunak apjának, anyjának, ismerőseinek a neve is.

A szerencsétlen szülők Dörnernek is több hamis váltóját fizették ki. Az agg édes atyát sirba vitte a fiu könnyelműsége, anyja vagyoni helyzete megingott s a szerencsétlen asszony, hogy másik, de jóra való fiát kárpótolhassa, börtönbe kezdett játszani. Veszteggel játszott, anyagi zavarokba jutott, úgy, hogy Jenő fiának utolsó hamis váltóját már nem törleszthette. A fiu börtönbe került, az anyja meghalt bánatában.

A 20-21 éves fiu tavaly nyáron került ki a börtönből és ekkor egész sorozatát követte el a szélhámosságoknak, amelyek sokakban azt a benyomást keltették, hogy beteg, a paralysis progressiva első stádiumában levő emberrel van dolguk. Hiszen az a végrendelet történetje és úgy volt jelenetve, hogy annak sikere nem lehetett. Az olasz herceg érkezése felől Debreczenből érkező avizo, a magyar nyelven végrendelet olasz herceg, a végrendeletet a nagyváradi czukrászhoz küldet és végsőre betoppanó ifju Colonne oly részletei a cselszövénynek, mintha felét egy róka, másik felét egy számár szötte-fonta volna.

Magyarországon nagyon nehéz álláshoz jutni; a börtönből kikerült Dörner K. előkelő hajózási főtisztviselő protekciójára tüstént ki neveztek egy hajóra. A Zimonyba induló hajó várta, várta, elis késést miatta, mert Dörnernek oszeágában sem volt matrózkodni, de ez alatt egy ösmerőse könyveit, biciklijét elopta saját ruháit zálogba csapta és feltűnő matróz ruhája daczára vigan élte világát a székes főváros mulató helyein.

Nem csipték el, mert nagybátyja és gyámja a főváros egyik kapitánya volt, a kihez özönnel érkeztek a följelentések, sőt tudomása volt arról is, hogy a fiu Budapestről való szökése után országosan köröztek. Két hónapos ágyat tartott, mindkét helyen lopott egyik szállasadója szegény rendőrről volt de tekintettel a rendőrkapitány nagybácsira, habár ennek nem is pressziójára — visszavonta panaszát a tárgyaláson. — A szegény rendőr 20-30 forint ára fehér neműje bánta meg a furesa lakó ösmeretségét.

Dörnernek még most is szerencsése lett volna. Említett párfogója időközben még egyszer helyet eszközölt ki neki egy hajón. Dörner azonban nem akart matrózkodni, g y a l o g s étált Budapestről és vissza, itt pedig felesapott egy kis színésztrupp tagjává és Bihar vármegye kisebb helyeégeiben sít új hivatásának. A lapokban emlegett három betörő színész dolgába aligha be nem kerül Dörner is: azok is Bihar országban folytatták kettős mesterségüket, így került Colonne herceg — Nagyváradra s onnan (mivel azt említetekem kívül még igen sok lopás és szélhámoság törheti a lelkét) a börtönbe.

Rég figyelmeztették előkelő rokonait és párfogóit, hogy Dörner, kinek társalgásán is meglátszik a hülyeség, vizsgálta meg, hogy a bolondok házába, vagy a börtönbe jutott volna, mielőtt sok sok embert megkárosított.

Márczius hó.

Egy híres olasz meseíró a következő költői sorokat írja a márcziusi hóról:

A szegény Sió egyedül csatangolt a nagyvilágban. Egy este egy kocsmába tért be, hol 12 fiatal ember ült a tűz körül. Egyik megkérdezte Siót, hogy mit tart erről az időről.

— Mit tartanék róla — felelte Sisó, —

én azt hiszem, hogy az évnek minden hónapja kitesz magáért, és mi, akik sokszor magunk se tudjuk, hogy mit akarunk, erővel beakarunk avatkozni az ég titkaiba.

— Ugy beszél, mint Salamon — válaszolta az ifju — de azt csak nem tagadhatod, hogy ez a mi márcziusunk az ő fagyával, esővel, havazásaival és ólmos esővel, szeleivel és viharaival, ködjeivel és orkányaival kiállhatatlanná teszi az életünket.

— Te csak káros oldaláról emlited a szegény hónapot — folytatta Sisó a társalgást — de a hasznót, a melyet hoz, elfeledted. Mert bizony hiába, a márczius ám a tavasz bevezető hónapja!

Az ifju igen megörült Sisó szép szavainak, mert ő velt maga a márczius, ki 11 hónaptestvérével üldögélt a tűz körül. Hogy Sisót megjutalmazza, egy ládikát adott neki ajándékba.

— Vedd tőlem e ládikát — szolt Sisóhoz — s ha valamire szükséged lesz, csak kivánd bátran és meg fogod benne találni.

Mikor Sisó gazdag és szivtelen bátyja meghallotta öcsse szerencsését, ő is elment abba a kocsmába. Őt is megkérdezte az az ifju, hogy mit tart a márcziusról.

— Vigye az ördög azt az átkozott hónapot — rivalt rá a gonosz bátya mérgesen — ez a hónap a francziák ellensége, a pásztorok réme. Megszomorítja a lelket és megbetegíti a testet. Csak azért van a világon, hogy, ha valaki rosszat akar kívánni ellenségének, így szólhasson hozzá: «Vigyen el a márczius». Közmondásos is a kártékonyasága; nem hiába mondják, hogy: «márcziusi hó árt a vetésnek». Egy szóval olyan hónap ez a márczius, hogy valósággal áldás lenne az emberiségre, ha neve a tizenkét hónap lisztjából ki volna törölve.

Mit adhatott az ifju márczius a goromba bátyjának? . . . Márcziusi havat adott.

N A P I H I R E K.

Debreczen, márczius 13

— **Bójtí istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán d. u. 3 órakor bójtí-istentisztelet tartatik.

— **Rendkívüli bizottsági gyűlés.** Folyó 1900 évi márczius hó 16-ik napján, pénteken délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácstermében bizottsági rendkívüli közgyűlés tartatik, melynek tárgyai: 1. Tanácsi előterjesztés a Szent Anna és Bethlen utcai iskolai házastelkek elidegenítése tárgyában a névszerinti szavazásnak első ízben megtartása iránt. 2. Tanácsi előterjesztés az ispotály-lapos rendezése ügyében a névszerinti szavazásnak első ízben megtartása iránt. 3. A város közvilágításának 1901 január 1-től kezdve biztosítása és rendezése tanácsi előterjesztéssel.

— **A kath. főgimnásiumról** már írtuk, hogy legközelebb megkezdik az újjáépítését, mint örömmel értesülünk, az építést csakugyan már a legközelebbi napokban megkezdik. A városi tanács ötvenezer téglát utalványozott ki az építés céljaira.

— **Vörheny a kösészenen.** A mezőrendészen halljuk, hogy a kösészezi pusztán sok háznál van vörhenyes beteg. Természe-

tesen minden óvintézkedést megtettek és különben is általános járványtól nem kell félni.

— **Presbitéri gyűlés.** Az ef. ref. egyház presbitériuma f. márczius hó 11-én el nem intézett ügyek tárgyalása végett másodszori meghívásra f. hó 14-én d. u. 3 órakor gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30 §-a értelmében «a jelen levők többsége határoz».

— **A telefonos kisasszonyok** most félnek mert ezentul már nem igen lesz szükség reájuk. Chikágóban 50,000 előfizető számára rendeztek be telefont, a hol nem kisasszonyok végzik az összekötést, hanem a készsülék. Így akarnak berendezni telefont Párisban és Berlinben is most. Ismét megszünik egy ága a női keresetforrásnak, oh jaj mind nehezebb a nőemancipati dolga.

— **Lejárt a régi jó világ,** mikor passzus nélkül lehetett eladni a bitangba lelt jószágot. Ma már mennyi utánjárás kell hozzá, míg sikerül a becsületes embernek szert tenni arra a passzusra, a mit érihet len, miért adnak olyan nehezen. De felfordult világ ez a ma, utánajárnak mindennek; nem elég ha azt mondom, hogy ez a csikó az enyém, vegye meg kend komám, még azt kérdi, hogy hol a passzus. Hun van, tudj a fene, nincsen. A lu az enyim, egyébre ne legyen gondja. De a még csak megjárna, ha a sógor kérdezné, oszt más nem; de az a móka, hogy a rendőr is beleköttyog az ember dolgába. Ma is, hogy a baromvásáron passzus nélkül akartak eladni egy néhány jószágot, hát nem észrevette ez a szemfüles rendőrség. An áldóját, nem jó világ ez a világ.

— **Márczius tizenötödike.** Ünnepehez készül az egész város. Az ifjuság lázasan készül, tanul, gyakorolja magát, hogy minél fényesebben és minél hatalmasabban nyilváníthassa a kegyelet ünnepe a dicső mult, a fenséges emlékek iránti lelkesedését. A programukat a nyilvános ünnepélyekről már tegnap közöltük. De ünnepre készül minden testület, minden iskola, a szabadságharc nagy ünnepére.

Igy, mint ujabban értesülünk, mégis a főiskola és akademia lelkesedik és ünnepeleg jobban.

A gymnasiumi tanárikar az ifjuság közreműködésével szintén igen szép műsorú ünnepélyt rendez d. e. 9 órakor a főiskolai imateremben, melyre a közönséget meghívja, Ünnepeleljünk mindnyájan!

— **Nőegyleti gyűlés.** A jótékony nőegylet választmánya vasárnap délután Veressné Szathmáry Teréz elnöklete alatt gyűlést tartott. Elsőben a Kövesdy-féle 1000 koronás hagyomány jelentetett be. Ezt Szilágyi Károly végrendeleti végrehajtó „Kövesdy János népkonyha-alapítvány” czimen óhajtja a nőegylet által kezeltetni a népkonyha céljaira. Ha a népkonyhát a város állítja fel, az esetben az alapítvány a városnak adatik át. Az alapítvány felügyelőjéül ifj. Csóka Sámuel városi jegyzőt kérte fel a végrendeleti végrehajtó. A választmány az alapítványt, bár azt a jelenlegi viszonyok között csak közvetve fordíthatja a kitűzött célra, addig is, míg végleg a város gondoskodnék a népkonyha ellátásáról, a hagyományt elfogadja. Az idei népkonyha bezárását a választmány ápr. 1-re tűzte ki, mert reméli, hogy a közönség adományaival lehe-

tővé fogja tenni annak addigi fentartását. A jelek biztatók. Az utóbbi napokban újra erősebben nyilatkozik a nemes emberbarátoknak áldozatkészsége. Ebben tetemes része van a helybeli sajtónak is, mely megindító cikkeivel eleitől kezdve híven támogatja a szép ügyet s buzdítja adakozásra a közönséget. A választmányi gyűlés különösen Koncz Ákosnak hatásos felszólításait emelte ki. Utolsó tárgya volt a gyűlésnek egy nagyszabosi (Gömörm.) urinó kérelme, aki az árvaházból egy leányt óhajtana, miután jó hírüket hallotta, cselédül. A választmánynak nagyon kedvesen esett, hogy a nőegyleti árvák czélszerű neveltetésüknél fogva messze földre kerestetnek, de sajnálattal kellett a folyamodót értesíteni, hogy ezuttal kérését dem teljesítheti.

— **Kikapós képviselő.** Van Debreczen városának egy kiváló országgyűlési képviselője: hirneves tudós, az irodalom és a történelem terén tekintély és a mi mindezeknél több; nagy kurucz! Ha program n beszédre, vagy népgyűlésre lejön, valóságos típusa az igazi magyar embernek pörge kalapjában, ki rajongással és gyönyörű szóvirágokkal szereti a hazát és választó kerületét. Hogy a hazát szereti, azt nem vonja kétségbe senkisé, de hogy a választó kerülete iránt érzett szeretete nem gátolja abban, hogy néha-néha más felé ne kacitgasson, az tény. Van a mi képviselőnknek a törvényes választókerületén kívül egy kedvese is, a ki felé gyakran vet a nagy Kurucz sokat mondó kaczer tekintetet. Ez a kedves pedig senki más, mint Pozsony városa, a kinek a képviselő ur szerelméből ugyancsak ki jut a — tetteből! Ha Pozsonynak kell valami, ő az első, ki mindent megmozgat, hogy a bevezetett kedves megkapja a mit kér! Épen, mint a házas életben, a ragyogást a fényt, a drágaságokat a kedves kapja! Most is hogy Pozsonynak posta épület kellszítén ő volt az első, ki még az országgházban is sürgette a palota mielőbbi fölépítését! . . . Szegény hűséges Debreczen! te elhagyott hitves! hát te érted mikor tesz már valamit a kis csapodár?! Vagy úgy van veled, mint az elbizakodott férj s azt hiszi, hogy csak is őt szeretheted, mert olyan több nincs? — (th—)

— **A kath. iskolában.** Palotay László apátkanonok egyházmegyei tanfelügyelő, ki tegnap d. u. dr. Szemethy Géza püspöki titkár és Makucz Ernő zárda lelkész kíséretében Debreczenbe érkezett, a Svetits leánynevelő intézetet s az összes róm. kath. iskolákat meglátogatja.

— **Ongyikosság.** — Nyirbátorból vesszük a szomorú hírt, hogy az ottani társadalom egy szép, kedves de magával meg hasonlott nő tagja, önkézevel akarta életét kioltani. — **Melbause Ottóné** született **Pánczél Erzsébet** f. hó 12-én, a reggeli órákban, midőn férje hazulról a hivatalba távozott, három revolver lövést irányított magára. A házbeliék mire összefutottak s a bezárt ajót betörték vérezve magánkülvüli állapotban találták a szerencsétlen nőt. A férjet azonnal értesítették a szerencsétlenségről, azonban életben maradásához a leggondosabb ápolás mellett is alig van remény.

— **Pakfonék a cukrászdában.** Pakfon ur és becses róje, Pakfonné öngyisága a cukrászdába mentek ozsonázni. Ez Pakfonné öngyisága eszméje volt, aki így szoltott Pakfon urhoz:

— Nézzél, édes Pakfonkám. Mi idáig

hiába uzsonázunk, nem látja senki se nem. Akár ehetünk mi idehaza aranygaluskát, mégse nem ér semmit, mert nem elhiszi nekünk a világ.

Igy esett, hogy Pakfonné öngagsága roppantul selyembe öltözködve, Pakfon ur pedig szalon ruhában helyet foglaltak az asztalnál.

— Mit parancsol? — kérdé a pinczér előzékenyen.

— Én parancsolok egy csokoládé — szolt Pakfonné öngagsága leereszkedő nyájassággal, majd pedig Pakfon urhoz fordult.

— És te mit parancsolsz édesem?

— Én is parancsolom egy csokoládé.

Pakfon ur mohón nyult a pompás író sütemények után, de Pakfonné öngagsága megrugta a lábát:

— Csak talán nem fogol rongyos öt krajczáros süteményeket enni a csokoládéhoz? Egyél Kuglert.

Ozsonna után a Pakfon ur ujságot kért és fejrázogatva olvasta.

— Mi az az érdekes, amit mostan olvasol, — kérdé tőle Pakfonné öngagsága.

— Szszszsz! Egy nagyon nagyszerű dolog. Egy botrány. Képzeld el magadnak, Ugron megszűnt egy zsentlemén lenni!

— Miért?

— Mert szállította zabot a katonaságnak.

— Mi van abban? Hiszen te is szállítottál!

Pakfon ur méltatlankodva válaszolta:

— Nü? Hát vagyok én zsentlemén?

— A pénzhamisító. A debreczeni kir. törvényszék ma először ítelt pénzhamisítási ügyben melyek eddig a budapesti büntető törvényszék hatáskörébe tartoztak. Mánya Sándor szabómester állott a bíróság előtt, ki már négy ízben 20 évet töltött fegyházban s már pénzhamisítás miatt is négy évi fegyházra el volt ítélve. Hamis egyforintos tallérokat gyártott. A tárgyalás folyamán beismerte, hogy a hamis tallérokat ő készítette s állítja, hogy ezek készítésére egyik fegyenc-társa tanította meg; azt azonban a leghatározottabban tagadja, hogy forgalomba akarta volna bocsátani. Azzal dicsekedett, hogy a tallérokat az altiszteknek akarta ajándéknak adni s az érmekeket fülekkkel látta volna el, hogy zsuzsuképen az órájukra akasszák, mert a kaszárnyában, mint szabó dolgozott s azt remélte, hogy az érmekekkel az altisztek kedvét megnyeri. Ezt a védekezést azonban a bíróság nem fogadta el s miután a szakértők véleménye szerint a hamisított pénzek oly sikerült utánzatok voltak, hogy azok a lakus embert könnyen megtéveszthették, a vádlottat védőjének dr. Hartstein Lajos ügyvéd védőbeszéde után 5 évi fegyházra ítélte, melybe 5 hónapi vizsgalati fogsága beszámított. A bíróság, ezután Mánya Sándornak a dr. Hegedüs Jenő ügyvéd által képviselt három vádlott társát felmentette. Az ítélet ellen dr. Nagy László kir. alügyész felebezést jelentett be.

— A. B. Ch. jótékonyági asztaltársaság tagjai felkéretnek szerdán este 8 órakor a „Gambrinus”-ban tartandó újja alakuló össze-
jövételére minél nagyobb számban megjelenni.

— A „szegedi” Csokonai-kör. Furesa kis hírecske van a Magyarország vasárnapi szá-
mában, a melyből minket nagyon érdekel ez a párszó: „A szegedi Csokonai kör...” stb. stb. A hír elmondja aztán hogy az a bizonyos kör 800 korona pályadí-
jat tűzött ki, melyet a Lovassy Andor-

nyert el. Ha végig olvassuk, akkor tudjuk aztán, hogy az illető hírecske írója felületességéből, vagy rossz információk alapján írhatta azt a két szót, mert tudvalevőleg a pályázatot, nem a szegedi, hanem a debreczeni Csokonai kör hirdette, különben Szegeden nincs is Csokonay kör! Hanem ebből az elvételéből komoly következtetést vonhat le a Csokonay kör. Nem igazságtalanul vádolják semmittevésével. (hogy a legenyhébb kifejezéssel, éljünk!) Ime annyi esztendői fenállása alatt sikerült addig eljutnia, hogy még a tekintélyesebb fővárosi lapok sem ismerek! Szép eredmény. Büszkék lehetnek rá!

— Az egri milliós sikkasztásról ma ezeket írja egri tudósítónk: Érdekes, hogy Eliássy az utóbbi időben már az utcán fogta a betevőket, hogy legyen mit elsikkasztania. Ha találkozott vagyonosabb emberekkel, meghívta őket egy pohár borra, aztán rábeszélte hogy helyezték el pénzüket az ő bankjukban. A mi Dostál-másodkönyvelőt illeti, téves volt az a hír, mintha már elfogták volna. Azt sem tudják, merre van. Sokan azt mondják külföldre menekült, mások szerint pedig Kassán fekszik betegen s azt hiszik, hogy nincs semmi része az Eliássy bűnében. Eliási öngyilkossága után, Dostál még nyolc napig rendesen bejárt a hivatalba. A mult szerdai délután, a délutáni vonattal Füzes-Abonyba utazott. Egy egri kereskedővel egy kupéban ült és panaszkodott neki, hogy már meg kell örülnie a sok munkában, azért egy kicsit kimegy Abonyba, de estére visszatér. Dostál azonban még ma sem tért vissza. Babócsay Sándor a bank esődtömegmondnoka ma fölhívást tett közzé melyben kéri a betevőket, hogy legyenek nyugodtak, mert rajta lesz, hogy betétjeiket minél nagyobb részben és minél előbb visszakapják.

Színház.

HETI MUSOR.

Tapolczay vendégszereplése. Debreczenből igen sok járandó tehetség kelt szárnyra, a kik később kedvenceivé váltak a magyar rezidenciának, de azért állandóan fennmaradt viszonyos kordialis viszony a mi közönségünk és a színész közt, amely a vendégszereplések alkalmával szokott igen élénken nyilvánulni. Tapolczay Dezső is ilyen fia a debreczeni Thália csarnoknak, a ki úgy szólván haza érkezik, a mikor Debreczenben vendégszerepet s a debreczeni közönség szerepéről tegnap is meggyőződhetett, két estére terjedő vendégszereplésének első napján. A vigszínház műsoráról veti darabban a „végre-hajtó”-ban lépett fel, amely színháznak tagja Tapolczai. — A vigszínház nem a Tapolczai egyéniségéhez hasonló színészeknek való. Tapolczai hajlik a pathetikus hangulatokra, már dikezióján is meglátszik, hogy a fiatal színészen nem kávéforralásra való tűz lobo g hanem igazi jól eső meleg, a melyet bajos a margit köruti bohózatos es e mellett nem is valami nagyon tiszta légkörben érvényesíteni, Nem is sokat haladt Tapolczai távozása óta a mi nincs hátrányára mondva, mert hiszen akkor is jóra való színész volt, a mikor Debreczenben játszott. Hibái is a régik: a Nádaiféle fejrázások és beszédmód, a fátyolozott hang, a kelleténél lármásabb beszéd és egyéb apróbb bajok, a melyeket le fog szokni, ha a „Nemzeti Színház”-ba kerül. Szinte nem árthatna neki, ha

legalább vendégszereplések alkalmával neki-való szerepekben lépnek fel, a minők akár „Grengoire”, akár a „Komeias” és más ilyen, az ő egyéniségéhez illő darabok a rokon-szenves fiatal művész különben tegnap is szokott élénken, ügyesen játszotta Bracatel szerepét; elegáns, temperamentumos fiu volt, tapsolták őt magát is, no meg a kómius helyzeteket is, a mint az más szokás, a többi szereplő közül T. Halmy M. (Cyprienne) sok rouqinnal kedvesen játszotta Kiss Iránt (Ochadio) élénk kómiikai vénája tegnap sem hagyta cserben; nincs a vidéknek ilyen jó és e mellett tdiskrét kómiikuma. Fenyéri (Chvadame) játékában volt oonhomia, de mint régi színész csak leszokhatta volna már a nyelvhibákat. Játszottak Fáy Flóra, Rubos Árpád, ifj. Szathmáry Árpád. A szokott szép számu és igen jól hangolt közönség töltötte meg a színházat. (—)

TÁVIRATOK.

— „A Debreczeni Hirlap” saját külső tulfűtőjének eredeti táviratai. —

A délafrikai háború.

Budapest, (Saját tudósítónktól érkező) délután 1 ó. 30 perczkor.)

Roberts tábornok gyorsan nyomul elő. Menet közben egy kisebbszerű hegylánczolon 13.000 burra bukant, a kik 13 ágyuval voltak ellátva. Az angolok megkerülték az ellenség hadállását s most bekerítésén fáradoznak.

Képviselőház,

Budapest, márczius 13. (érkezett d. u. 1 ó. 30 p.) A képviselőházban mai Perczel Dezső elnök bejelentette Manassynak a temesmonariczai kerületben való képviselőválasztását.

Komjáthy Béla volt az első szónok. Ezt kritika alá fogja Darányi miniszter működését őt reakciór irányzatok pártolásával vádolva. Közben báró Feilitzschal polemizált.

A bécsi betű szedő.

(Jelenet a képviselőházban.)

Budapest, márczius 13. (Érkezett d. u. 1 ó. 30 p.) Szokatlan jelenet játszódott le a képviselőház mai ülésén. Komjáthy Béla beszéde alatt ugyanis hirtelen harsány kiáltás hallatszott a karzatról:

— Éljenek a független Magyarország összes nemzetiségei!

A lármás kanztlatogató ezután kérvényt lökött le, mely egyenesen a szélsőbaloldalra esett. Az állott benne, hogy a képviselőház szólítaná fel a királyt, hogy lépjen közbe az angol bur háború gyors befejezése végett a burok érdekeiben.

A kérvényezők rögtön kivezették a rendőrség előtt kitűnt, hogy az illető Lippert István betűszedő, rajongásáról ismert egyén.

Szell Kálmán miniszterelnök az esetről értesülván, így jegyezte meg:

— Addig nincs baj, míg csupán kérvényeket dobálnak e a karzatról!

Ezen incidens után az ülés tovább folyt.

Apróságok.

Hideg márczius.

Csavargó: Rendőr ur, ha szabad kérde-nem, fütik még a börtönöket?

Rendőr: Még fütik.

Csavargó: Akor hát várjon csak itt egy két percig; lsnni megyek.

*

Alarcos bálon. Ur: Micsoda, maga fölisméri a hölgyemet az álarcadacára?

Pincér: Hogyne! Már 39 év óta szolgálom ki,

*

Gyöngédség.

— Hogy van a férje, nagyságos asszony?
— Egészen jól; csak egy kis szélhűdés érte megint.

*

Tanács.

A váláról beszélgetnek.
Nehéz dolog az most, hajtogatják.
— Semmi sem könnyebb, — kotnyeleskedik Mancika. — Csak házasságtörést kell elkövetni

*

Erzés.

Kisasszony. Oh, mily kegyetlenek maguk. Hát amikor az ökröt a bárd elé hurcolja, nem vérez semmit?

Mészároslegény: De igen; örülök, hogy nem vagyok ökör.

*

Kérdés.

— Miért oly furcsa alak a híd pillérje? egyik oldala éles, a másik gömbölyded.
— Az éles oldalával vágja a jeget.
— És ha a jég a tulsó oldalról jön?

Különfélék.

Csak daloljunk.

Hej, daloljunk, csak daloljunk,
A míg a szív dalra készlet,
Dalra mulik el a bánat,
Máskor a bu dalra ébred.Bölcsőtől a sirig végig
Csupa dal az egész élet.
Sőt a halál csöndes utján,
Ott is ének a kiséret.Ha vigadunk, ha temetünk,
Énekeljünk és daloljunk,
Majd dalolni, majd temetni,
Ez a földön a mi dolgunk.

Czarina Szilárd.

Az asszony hivatása.

Három kedves esetet gyűjt bokrértába egy angol lap. Kiténik az esetekből, hogy a jó feleség minden körülmények közt hű támasza az ő urának és parancsolójának.

I. A madárijesztő.

Igenie, egy angolországi farmer madárijesztőnek használja a feleségét. Ugy találta, hogy az asszony arcvonásaival és egész külső megjelenésével nagyon alkalmas erre az állásra. Nyaranként kiküldte a földjére, oda, ahol legnagyobb pusztításokat visznek véghez a madarak. Az asszony kiáll oda fantasztikus öltözetben és hessegeti el a madarakat egy légyecsapóval.

II. Vizbefulódi.

Francesco Comelati, a ravasz olasz, a felesége révén mint közéletmentő szerepelt

sokáig, sőt ez volt az egzisztenciája is. Comelati ide oda utazott a hazájában és mindeütt megmentett egy nőt. Ez a nő a felesége volt, aki minden egyes helyen bele akart fullni valami vízbe. De az ura megtanította jól az úszásra és így soha semmi baj nem volt. Vidáman folyt az életmentő ipar. Comelati úgy hívták, hogy „a közéletmentő”. És mert kitünt, hogy szegény ember, gyűjtéseket indítottak a javára.

III. A reklám sirkő.

Egy gloucestershirei kereskedőnek meghalt a felesége. A gyászos férj úgy vigasztalódott, hogy a sirkőre rámetasztette üzletének a firmáját. A városi tanács nem pártolta a reklámnak ezt a módját és elrendelte a köeltávolítását.

*

+ Egrámen. A tanár: Hol található a legtöbb drágakő?

A tanuló: A zálogházakban.

*

+ Az állatok barátja. Urbölg: Barátja ön az állatoknak? Kedveli ön az erdő vadjait?

Ur: Oh nagyon, rendkívül szeretem a nyulpecsenyét.

*

Öt év múlva.

Három jó barát találkozik. Mikor öt évvel ezelőleg elváltak, megfogadták, hogy sohasem fognak hazasodni. Most, amint a multról beszélnek, szóba kerül, vajjon megtartották-e a fogadalmat?

— Én, vallja be az egyik — nem tagadhatom, nem állhattam ellen a császnak; jegen járok.

A másik szól:
— Mi türes tagadás, én bizony már meg is házasodtam.Kérdik a harmadikat:
— De te ura maradtál szavadnak ugye?
Sóhajt a harmadik:
— Én bizony már el is váltam a feleségemtől!

*

+ Az utolsó szombatos. Szombatos imadások címén kis könyvet írt H a z a i Hugó, a ki röviden ismerteti az erdélyi szombatosok multját is. Az Erdélyben a jelen század közepén még létező kevés szabatos a zsidó emancipáció eszteedejében, minden előleges kérdés vagy beleegyezés nélkül áttért a zsidó hitre.

A bözödujfalusi bíró, Sallós József az élő egyetlen szombatos férfi az országban. Mikor tudnillik a szombatosok áttétek a zsidó hitre, Sallós katona volt. Majd csendőr lett s mire visszakerült a falujába, a szombatosok nyíltan is zsidók voltak már. (Eötvös József báró, az akkori kultuszminiszter nem bírte, hogy a szombatosoknak meg nem engedett áttérésük miatt bántódásuk legyen) a kik nagy buzgalommal tartották ugyan a zsidó hitet, de nagy szegénységük folytán rendes hitoktatót nem tarthatván, a bözödujfalusi zsidó hitközség, a szomorú anyagi és szellemi viszonyok között, hanyatlásnak indult. Sallós ezt látva, megmaradt szombatosnak, és bár római katolikusnak tartatik nyilván, ma is szombatos, hitbuzgó egész a tulhajtottságig, feleségével Nagy Eszterrel együtt. Gyermekek nem lévén, ezekben fog kihalni a szombatos vallást követők utolsója.

CSARNOK

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás.

12.

Norina felnyitotta fekete szemét, s a kezében levő süteménydarabot a meglepetés

miatt nem tudta szájához emelni.

— Elvezetet! valamit, mely után már régen vágyódtam! Kedves, édes nagybácsikám, mi lehet az?

— Ne kérdezd. Az titok, — meg akarlak lepni. Készen vagy már a reggelivel? Menj és vedd magadra legjobb ruhádat, míg én a lovak után nézek.

— Azután elmegyünk valahová? Nos, Reuben nagybátyám.

— Mitseim használnak kérdezősködéseid Norry, — nem fogom megmondani. — Siess csak, és vedd fel vasárnapi ruhádat, míg az istállóba megyek.

— A városba akarsz engem vinni, s ott valamit nekem venni — selyem ruhát talán! Oh, nagybácsikám, milyen kedves, édes bácsika vagy te! Tíz percig sem fogok késni.

Reuben bátya szive dobogott, midőn Norina megcsókolta, de nem lehetett többé visszalépnie. Elhagyta a házat, miközben miss Bourdon vig kedélyvel, dalolva mint a pacsirta kisetett öltözködni. Egy új selyemruha — bizonynyal az lesz, — vörös selyemruha fekete szegélyvel. Ha mr. Thordyke őt, már a télen át viselt piros merino-ruhában csodálta, mit fog majd mondani, ha az új ruhát veszi fel? Egy negyed óra alatt készen volt az öltözködéssel, elbájoló kinézéssel hirt a vasárnapi öltönyben, s úgy szaladt oda Reuben nagybátyjához. A szán a kapu elé állt — Norina felugrott az ülésre. Eszter néne isztenhozzád ot intett feléje a kapu mögül, a csörgők csengtek a lovakon, az ostor pattogott, s mint egy nyíl repült tova a szán a fagyos reggelben.

— Nem a városba megyünk, bácsikám? kiáltott Norina, midőn a szán más irányban fordult. — Hová akarsz engem vinni?

— Merryweatherhez viszonzá Reuben bátya nyugodtan, — hova már három hóval ezelőtt mdnni akartál. Nos, tehát nem kellemes meglepetés ez?

Siri csend keletkezett egy pillanatig. Reuben bátya oldalvást vizsgálta az aggodalomteljes arcot. Kétségkívül ez nagy meglepetés volt — de vajon kellemes-e?

Az már egész más kérdés volt. Norina arca egy pillanat alatt megváltozott.

— Merryweatherhez? ismétlé Norina. — Harmincz mértöldnyi távolság!

— Valóban anyi, kedvesem, két vagy három hétig ott maradsz, a mint épen kívánságod volt. Azért nem mondtam meg, mert meg akartalak lepni. Tudtam, hogy elleszesz ragadtatva általa.

— De nagy bátyám, nem tudok, kiáltott a leány izgatottan — Nem mehetek el. Nincs mit felvennem, Ládám és mindenem otthon maradt.

— Az nem tesz semmit. A szánkában ládád ugy sem fért volna el; azonban József majd a hét végén elviszi ruhádat. Nyugtasd meg magad kedvesem, Eszter pénéd nem fog elfelejteni semmit.

Norina nem felelt. Az aggodalom legsötétebb kifejezése látszott arcán. Ezt még nem látja rajta Reuben bátya. Tehát igaza volt mr. Gilbertnek? Avagy a szerencsétlenség már megtörtént? És így minden késő volna?

Tovább haladtak. A csend folyvást tartott. Nem is álmodta volna, hogy Norinának kedves nevető arczoskája, ily komoran nézhessen. Hosszu csend után végre megszólalt: —

— Szerettem volna, ha ezt nekem tegnap este megmondod, Reuben nagybátyám. Mégis csak különösnek tűnik fel ily módon eltávozni. Mit fog mr. Thorndyke mondani?

— Miez Norina? kérdé Reuben bátya nyugodtan.

Haragos pir festé meg Norina arcát. — Nagyon különösnek, — felette különösnek fog feltűnni előtte. Nem is vette tőle bucsut.

— Majd megmagyarázok neki mindent.

— Hát Eszter néni. Hogy fogja ő a házi dolgokat nélkülüm elvégezni, és mr. Thorndyket ápolni?

— Nem lesz már hosszú ápolásra szükség. Egy hét múlva visszatérhet Portlandba ösmerősseihez, s az igazat megvallva, örvendő fogok, ha meg szabadulok tőle. A mi téged illet, Norina, azt kell hinnem, hogy nem is ohajtasz Merryweatherhez menni.

Norina arcát ismét haragos pír futtatta el.

— Az utazás ellen nincs semmi kifogásom, mondá oly hangot, mely mintegy ellentmondásnak látszott. — Azonban ez eljárás az, mely nekem nem tetszik. Azt hiszem, Reuben nagy bátyám, hogy a múlt este tudtomra kellett volna ezt adnod.

Reuben bátya hirtelen megállította a szánkát, s Norinára haragos szemeket vetve kérde:

— Visszaforduljunk s hazatérjünk?

Mit felelhetett erre? A fekete szemek pillantásokat löveltek, a felelet rövid és dacos volt.

— Nem, menjünk tovább.

Szó nélkül tovább haladtak. Norina hátra dőlt a szánkában, köpenyébe burkolózott, arczára vont a kalapjának fátyolát, s teljesen szótalan lett. Nagy félelem, s komor sejtelem fogta el Reuben szívét. E leány oly sokáig házunknál élt, bizalmunkra oly érdemessé tette magát, természetét mégis mennyire elrejtette előlünk? Mik rejtettek ezen csillogó felszín alatt, mely előttük oly kristály tisztának tűnt fel? Sötét mélységek, melyek fenekére soha nem hatolhatni, mélységek, melyekről ők mindegyik még sejtelemmel sem bírtak. Azon barátságos, hü, engedelmes gyermek volt-e ő, minék tartották — és e gondolatnál nagy kínokat érzett — avagy a szeszélyes makacs nő, ki az asszonyok módjára kész magától eltaszítani legrégibb és leghűbb rokonait, akkor, ha köztük és azon férfi között áll, kit szeret?

(Folyt. köv.)

Békkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	5	2
II. Óraszámra.		
Éjszakai órára	40	30
Égész órára	60	45
Minden következő órára	80	60
Utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	40	30
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélküli a város körömpőin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végítkezés a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színház » menet	60	40
A színházról jövet	80	60
A vasúti vasúti indóház vagy raktárhoz napal » menet vagy jövet kezi táskával	50	30
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.	80	60
A horcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, pérgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Különböző három- és lövésárterre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rác Károly szombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A „Balaton“ kávéházban hetenkint két szor Csütörtökön és Vasárnap csigányzenei estélyek lesznek.

Az „Angol Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rác Károly. Vasárnap felváltva Rác és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Magyar- király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rác Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara estélyt.

Corsó-kávéházban zeneeste hetenkint szor.Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kiss Béla csütörtökön Rác Károly zenekara

A híres

Haldek-féle Elite-magvak

u. m. 95 % csiraképeségű Oberndorfi repamag

99 1/2 % tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutános áron kapható.

Haldek mag-nagykereskedésében József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben mely magot tart.

A cég Debreczeni képviselője Konrád L. ur Arany János utca 28. sz.

ÁRJEGYZEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

ÉJSZAKAI JÁRATOK, SÖRMEPŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINGVINE SZERELÉSI GÉPEK

TELEFON SZENSAV

VALALLAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyszerűt járak

Mint Beléti Társaság

BUDAPEST, GYÁR ÉS IRÓDA: IX. TINDOR-UTCA 3, a földszinten megélt.

FIK: BÉCS. XVIII., Schopenhauerstrasse 45

SZÁMOS KITÜNTETÉS

Elvállal mindeféle szobafestéseket tapetirozásokat, templomok fetését, oltárok s szószékek aranyozását a legművésziesebb kivitelben.

Horváth András

szoba és templom festő.

DEBRECZEN, Piacz-utca 21. szám alatt a Tisza palota átellenében.

